

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

339. An in ingressu, vel egressu clausuræ Monialium detur parvitas
materiæ? Idem est de fæminis ingredientibus claustra Religiosorum. Ex p.
5. t. 5. r. 22.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

De Dubiis Regin. Ref CCCXXXVIII. &c. 231

Sanchez tenet Faustus in *Thef. Relig.* l. 6. q. 163. Mieranda de Monialib. q. 4. art. 4. Barbola de potest. Episc. p. 3. alleg. 102. n. 20. Bonacina de *Claustra*. q. 1. punct. 9. n. 18. & alij penes ipsos.

R E S O L . CCCXXXVIII.

An Monialis que se ponit in Rota, & facit eam volvere in partem externam, ad quam seculares accedunt, frangat clausuram, & incidat in portas etiam si non egreditur e rota?

Idem dicendum est, si Monialis staret in solo ostio partim intra, & partim extra Claustram.

Sed difficultas est, an ratione parvitas materia possit Monialis excursari a portis, & peccato mortali, si viroque pede, & toto corpore egreditur, etiam si ad unum, vel duos palmos tantum ianum sit egressa?

Quod idem queritur de secularibus etiam Monasteria Monialium ingredientibus. Ex p. 3. tr. 2. Ref. 52.

§. 1. A affirmatiuè respontent Comitulos in *Ref. ponit.* l. 6. q. 3. & Portel in *dub. regular. ver. Claustra Monialium*, p. 24. Ratio est, quia haec accessit ad locum, ad quem seculares accedunt, quod expresse prohibetur in *Bulla Gregor. XIII. ergo &c.*

2. Sed ego contraria sententiam puto esse veriorem, quam tuerit Bonacina q. 1. p. 163. 8. n. 7. & hoc ratione parvitas materia, sicut si Monialis staret in solo ostio, in qua ostio, ut docet glossa in *cap. cum sancta, de paenit.* v. 6. est partim intra, partim extra clausura, & in hanc sententiam inclinat Sanchez in *sam. tom. 1. 6. c. 16. n. 7. o. in fine.* 3. Difficiliter est, an etiam ratione parvitas materia possit Monialis excufari a paenit, si viroque pede, & toto corpore egreditur, etiamsi ad unum, vel ad duos tantum palmos ianum sit egressa, quod etiam queritur de secularibus Monialium Monasteria ingredientibus, nam eadem est ratio: Respondeo supradictam Monialem clausuram perfectè violasse, cum talis sit verus extra claustrum egressus sufficiens ad culpam lethalem, & ad censuras incurandas: secus autem, si Monialis sub ostio claustrum existat uno pede extra ianum extenso, & altero intra ianum retento, tunc enim à mortalibus excusat ratione parvitas materia. Ita Sanchez & Bonacina *vbi supra*.

4. Non reticebo tamen aliquos Doctores docere, etiam Moniale, quæ extra ianum clausura limites terminant, ambobus pedibus se transtulit ad unum, vel duos palmos, non peccare mortaliter propter materia parvitatem. Et ita docent Graffius in *decs. p. 1. 1. 4. 2. 3. n. 2. 5. & de cas. ref. c. 5. n. 4. 4.* & Naldus in *sum. ver. claustra. n. 4.*

R E S O L . CCCXXXIX.

An in ingressu, vel egressu Claustra Monialium detur parvitas materia?

Idem est de feminis ingredientibus Claustra Religiosorum. Ex p. 5. tr. 5. Ref. 22.

§. 1. Respondeo affirmatiuè, & ita docet Naldus in *summa ver. claustra. n. 1.* vbi sic ait. Non omnis habitatio Regulariorum constituit claustrum, aut Monasterium, vt patet in *Infirmariis* aut in locis, in quibus hospitijs, vel negotiorum causa degunt aliquot Regulares, vel etiam in Monasteriis adhuc in fieri existentibus, & propreterea nec ibi erit violatio claustræ In minimo autem violata claustrum excusat à mortalibus, puta ingressus ad duos pedes, & statim regrediens, non violaret illam.

2. Sed haec non admittit in totum Homobonus de Bonis in *confut. moral. tom. 1. p. 4. ref. 6. 1.* Quando enim Tom. VII.

vitroque pede, & toto corpore ingressus est, etiam si ad unum, vel duos tantum palmos ianum introierit, hic enim clausuram perfectè violavit, cum sit completa ianum. Sed transgressionis ratio; secus si uno tantum pede sit in hæc in ingressus. Et idem Sanchez in *summa tom. 2. 1. 6. 1. 16. n. 1. tr. 1.* ex Ref. 70. ita afferit. Infestat transgredientes claustrum modico ingressu excusari à culpa lethali, & à censuris in transgressores latissima, quia modicum ab his excusare solet. Sic Graffius i. part. decis. lib. 4. cap. 2. 3. n. 2. 5. quod quidem verissimum est. Atque eadem ratione idem dicendum de modico Sanctionis claustrum egressu ex claustrum, hoc autem modicum existimat Graffius; quando duos solos pedes esset intra portas claustrum, atque idem diceret ingressu, sed id non credo, quia cum hic sit verus verum.

intrâ claustrum ingressus, vel ex ea egressus, sufficiens est ad culpan lethalem, & censuras incurandas, nec modicum reputatur, quando perfecta transgressionis ratio in illo reperitur. Vnde optimè dixit Lælius Zechius in *casib. reser. cas. 10. n. 1.* consistente in solo ostio sit intra claustrum subiecti his censuris. Idque probatur quia stans in ostio censetur esse in domo, & incurrit penas ingredientis domum, ut tradunt Batt. 1. 1. §. hoc interdictum, n. vniq. ff. de cloaci, Bald. sub. paulo post prince, ver. hic add. ff. foliis, matr. Alexand. cons. 137. n. 14. vol. 2. vbi & alios refert. Iaf. l. plenisque, n. 20. limit. 4. ff. de in ius vocando, & idem Iaf. in Lætara, §. hoc senatus, cons. n. 11. ff. de leg. quare modicum in hoc ingressu, & egressu existimare, quando haec non sunt perfectæ, & coniunctum sed semiplena, quia nimur pars corporis est intrâ, pars autem extrâ, nec aliquid refert, an maior corporis pars sit intrâ, aut extrâ, dum enim totum corpus non est intrâ, aut extrâ, non sunt perfecti ingressus, egressus, ut culpa lethali, & censuris subiectantur. Quia obrem nec censerem comprehendendi, cum qui est in ostio quia ostium est partim intra, partim extra claustrum. Hucusque Sanchez, cui tandem addit Lopez de Texeda in *contr. tom. 1. l. 2. n. 1. contr. 1. 4. dub. 1. n. 1.* haec afferentem. Neque etiam claustrum violare censes debent Moniales, quæ exentes cum medio corpore uno pede posito cum corporis mediate extra locum à Pontifice pro claustra determinatum, retinendo tamen alterum intra illum cum altera corporis mediate, quia terminus claustræ Monialibus determinatis a Pontifice non physicæ, nec metaphysicæ, sed moraliter accipiens est. Vide etiâ Antoniû Fernandez in *instru. El. Confess. p. 2. c. 5. n. 13.* & Rodriguez in *quast. reg. 10. 1. 9. 4. 9. art. 7. 1.*

3. Sed non definamus hic adnotare sententiam nostræ amicissimi Patris Naldi ex parte approbare Merollam tom. 1. disp. 1. c. 2. diff. 7. n. 5. 2. nempe esse modicum ingressum, quando per duos solos pedes quis esset intra portas claustrum, quia licet ille sit verus, & perfectus ingressus, tamen est in parua materia, sicut quanum furtum viuus argentei sit verum, ac perfectum furtum, non tamen sufficiens est ad peccatum mortale, & incurandas censuras latas contra furantes. Hoc tamen limitarem vt intelligatur, quando cum eo modo ingressu coniungetur parvitas moræ intia Monasterium, secus vero si mora esset diuturna, seu notabilis, & hoc quod diximus de violentibus claustram Monialium modico ingressu, dicendum est etiâ de feminis ingredientibus claustram modico egressu, quia militat eadem ratio.

R E S O L . CCCXL.

Alicubi visa est Monialis super tegulas Monasterij, questrant à me per literas, an fregerit claustram? Ex p. 5. tr. 1. 3. & Milse. 1. Ref. 88.

§. 1. E t respondi negatiuè, adducendo casu in terminis, vt dici solet, terminantibus, apud Lopez de tom. 5. tr. 1. Texeda